

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 6C/453/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613206614
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2014:8613206614.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca JUDr. Anna Frigová, v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a. s., so sídlom Metodova 8, 821 09 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol., s. r.o., so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 763 proti žalovanému M. Z., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX/XXX, XXX XX W., štátny občan SR, za účasti vedľajších účastníkov 1/ Aliancia spotrebiteľov Slovenskej republiky, so sídlom Mestská 271/11, 831 03 Bratislava - Nové mesto, IČO: 42 353 661, zastúpeného JUDr. Vincentom Lechmanom, advokátom, Popradská 80, 040 11 Košice a 2/ Združenie na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom Seberíniho 9, 821 03 Bratislava, o zaplatenie sumy 187,08 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu zamietá.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi 1/ k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Vincenta Lechmana trovy konania v sume 52,14 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou dňa 21.10.2013 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 187,08 eura, ktorá predstavuje výšku škody, ktorá mu preukázateľne vznikla s 9 % úrokom z omeškania ročne od 1.6.2012 do zaplatenia.

Žalobu odôvodnil tým, že uzavrel so žalovaným zmluvy č. A4663608 a dodatok k zmluve zo dňa 29.10.2009, č. A4764058 a dodatok k zmluve zo dňa 7.12.2009 a č. A5421092 a dodatok k zmluve zo dňa 29.12.2010, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle predmetných zmlúv vypožičal žalovanému 3 ks SIM kariet, ktoré umožňujú žalovanému využívať telekomunikačné služby, ktoré poskytuje. SIM kartám boli priradené účastnícke telefónne čísla XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXX. V snahe predísť procesnej neistote, pri posudzovaní jeho nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, v časti zmluvnej pokuty vo výške 485,94 eur s tým, že ustanovenie Dodatku, v ktorom je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilné telefóny boli v inom súdnom konaní označené ako neprijateľná zmluvná podmienka rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/91/2011 a v súlade s ust. § 53a Občianskeho zákonníka je tak ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania takejto podmienky. V súlade so zákonom sa týmto návrhom domáhal nároku vo výške škody voči žalovanému, ktorá mu vznikla za odpredané mobilné telefóny/telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson W205 a to vo výške 76 eur, Sony Ericsson W205 vo výške 66 eur a Nokia 2330 vo výške 54 eur. Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu/

telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou, t. z. predstavuje jeho škodu, ktorú mu žalovaný spôsobil tým, že získal mobilné telefóny/telekomunikačné zariadenie za cenu zvýhodnenú oproti trhovej cene tak, že podpisom dodatkov sa zaviazal používať služby, za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Uvedená zmluvná pokuta mala ako občianskoprávny inštitút v zmysle Dodatku plniť funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia Zmlúv. Zmluvná pokuta nebola dojednaná z jeho strany s úmyslom privodiť žalovanému neprimerané podmienky za trvania zmluvného vzťahu ani pre prípad, keď dôjde k porušeniu povinnosti žalovaného a ani sebe zabezpečiť neprimeraný majetkový prospech. Zmluvná pokuta mala byť preventívnym a uhradzovacím nástrojom pre prípad porušenia základného zmluvného záväzku u žalovaného. Po právoplatnosti vyššie uvedeného rozsudku dal ustanovenia zmlúv (konkrétne Dodatkov), ktoré mu súdne rozhodnutie vytýkalo, do súladu so zákonom a týmto súdnym rozhodnutím. Žalovaný si bol v zmysle Dodatkov vedomý, že mobilné telefóny/telekomunikačné zariadenie sú mu predávané za cenu uvedenú v čl. 1 bod 1.3 Dodatkov, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že žalovaný sa zaviazal užívať služby po dobu dohodnutú v Dodatkoch, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že mu vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilných telefónov /telekomunikačného zariadenia). Okrem tejto škody mu vznikli ďalšie škody zo zvýhodnených cien služieb počas viazanosti, nákladov za predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM karty a údržbu prevádzky, pričom tieto ďalšie škody si neuplatňuje z dôvodu náročnosti dokazovania. Práve z tohto dôvodu boli v minulosti dohadované paušalizované zmluvné pokuty. Výpočet spôsobenej škody, ktorú mu žalovaný spôsobil, je nasledovný: akciová cena mobilného telefónu je 9 eur, predajná cena je 85 eur, uplatnená škoda 76 eur, za druhý telefón akciová cena 9 eur, predajná 75 eur, uplatnená škoda 66 eur, tretí telefón akciová cena 1 euro, predajná cena 55 eur, uplatnená škoda 54 eur.

Pokusom o pokonávku zo dňa 17.5.2012 vyzval žalovaného, aby uhradil dlžnú sumu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku reagoval úhradou pohľadávky za neuhradené služby vo výške 27,08 eura a čiastočnou úhradou náhrady škody vo výške 8,92 eura.

Žalobca si uplatnil úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so všeobecnými podmienkami článok 11, bod 11.14 a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku t.j. od 1.6.2012.

Oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka písomným podaním zo dňa 13.11.2013 vstúpilo do konania na strane žalovaného občianske združenie Aliancia spotrebiteľov Slovenskej republiky.

Vo veci bol vydaný platobný rozkaz č. k. 3Ro/75/2013-57 zo dňa 26.11.2013, ktorý bol doručený aj vedľajšiemu účastníkovi dňa 2.12.2013.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 12.12.2013, ktoré súd posúdil podľa obsahu za odpor proti platobnému rozkazu, uviedol, že vo veci je nutné aplikovať ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o vec, kde žalovaný vystupuje ako spotrebiteľ. Má za to, že nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, ako paušalizovanej náhrady škody resp. náhrady škody v sume 187,08 eura je nedôvodný. V danom prípade medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že s ohľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ považuje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie §

53 ods. 1, veta druhá Občianskeho zákonníka predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Občianske združenie nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy.

Poukazuje na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z toho členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transformovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1.1.2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Žiada preto, aby súd pri svojom rozhodovaní ohľadom uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam uzatvorenia jednotlivých zmlúv. Za relevantnú treba považovať aj tú skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný, a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa. V danej právnej veci si žalobca skôr uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení však zaväzovala žalovaného k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobca nerozlišoval medzi prípadmi, kedy so spotrebiteľom ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. Takáto úprava zmluvných podmienok týkajúcich sa zmluvnej pokuty je neprijateľná.

Je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti toho zmluvného dojednanie by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie sa

účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti.

Žalobca ešte uviedol, že sa voči žalovanému nedomáha zaplatacia celej zmluvnej pokuty, ale iba vo výške, ktorá predstavuje rozdiel predajnej ceny mobilného telefónu v čase uzatvorenia zmlúv o pripojení a akciovej ceny, za ktorú žalobca žalovanému telefón odpredal. Zaplatacia sa domáha titulom náhrady škody, lebo porušením povinnosti zo strany žalovaného vznikla žalobcovi škoda. Takéto tvrdenie žalobcu samo osebe nezakladá nárok na náhradu škody, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie.

Medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu písomnej dohody o výške kúpnej ceny mobilného telefónu, teda žalobcom bola stanovená odkupná cena telefónu, ktorú žalovaný uhradil. Teda v tomto smere sa žalobca nemôže voči žalovanému domáhať náhrady škody vo výške predstavujúcej rozdiel medzi cenou telefónu a zľavnenou cenou telefónu, za ktorú mobilný telefón žalovanému odpredal, nakoľko medzi nimi bola uzatvorená osobitná dohoda o výške kúpnej ceny mobilného zariadenia a telefónu, a takto dohodnutú kúpnu cenu žalovaný žalobcovi aj uhradil.

Podľa žalobcu mu vznikla škoda ako rozdiel medzi trhovou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. Aj keby bol splnený zo strany žalovaného predpoklad protiprávneho úkonu, k uvedenej škode by nedošlo. Podľa názoru vedľajšieho účastníka za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky žalobca predáva mobilný telefón za nižšiu ako skutočnú cenu. Účel sledovaný teraz žalobcom podanou žalobou bolo možné dosiahnuť iným spôsobom. Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou mobilného telefónu tak nie je následkom (tvrdeného, ale nepreukázaného) protiprávneho úkonu žalovaného, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi stranami sporu. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany žalobcu reparaovaný prehodením jeho rozhodnutia, ak sa nesplnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovaným vkladal.

K tvrdeniu žalobcu je ešte potrebné uviesť, že pre kúpnu cenu mobilného telefónu sa dobrovoľne rozhodol samotný žalobca, ktorý diktoval podmienky v danom právnom vzťahu ako silnejšia strana. Pre predaj mobilného telefónu za akciovú kúpnu cenu sa žalobca rozhodol v rámci svojej obchodnej politiky, pričom všetky zvýhodnenia a benefity boli ním poskytované dobrovoľne a je nepochybné, že práve toto bolo účelom tejto jeho marketingovej a obchodnej stratégie. Teda inú ako predajnú cenu mobilného zariadenia nepovažuje za relevantnú.

O tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je aj sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To isté platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľa zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti a k akému porušeniu zmluvy došlo.

V súlade s platným právom je možné dojednať zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách a to so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti dotknutého právneho úkonu. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je síce zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 Občianskeho zákonníka, teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Dotknutá zmluvná podmienka týkajúca sa zmluvnej pokuty už bola súdom určená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti ako celku. Cieľom tohto určenia bolo, aby sa žalobca zdržal používania tejto podmienky vo vzťahu ku všetkým spotrebiteľom, na ktorých majú takto dojednané zmluvné podmienky priamy dosah a môžu ich rovnako poškodiť (rozsudky Krajského súdu v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 6Co/91/2011, 6Co/44/2012, 19Co/30/2012). Súdna kontrola štandardných spotrebiteľských zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ak by sa jeden spotrebiteľ pred neprijateľnou podmienkou chránil a druhý nie.

Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyše nieslo riziko, že takéto opatrenie by žalobcu neodradilo, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprimerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol a vedľajšiemu účastníkovi priznal trovy konania a trovy právneho zastúpenia vo výške 52,14 eura.

Oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka písomným podaním zo dňa 7.1.2014 vstúpilo do konania na strane žalovaného občianske združenie Združenie na podporu práv spotrebiteľov, ktoré vo svojom vyjadrení navrhlo, aby súd pristúpil k posúdeniu zmluvnej pokuty a v prípade zistenia, že zmluvná pokuta bola dohodnutá zjavne nevýhodne pre spotrebiteľa vzhľadom na okolnosti pri uzatvorení zmluvy, navrhol, aby súd pristúpil k jej priznaniu v odôvodnenej výške, resp. k úplnému zamietnutiu žaloby.

Na pojednávaní konanom dňa 18.2.2014 sa nezúčastnil žalobca, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil písomným podaním dňa 14.2.2014 z dôvodu hospodárnosti konania. Žiadal, aby súd konal v jeho neprítomnosti a zaviazal žalovaného k úhrade pohľadávky spolu s príslušenstvom v zmysle podaného žalobného návrhu a k nemu priložených listinných dôkazov. Na pojednávaní sa nezúčastnil ani žalovaný, z úradného záznamu spísanom na tunajšom súde dňa 18.2.2014 súd zistil, že žalovaný so žalobou nesúhlasí, pretože žalobcovi za poskytnuté služby nie je nič dlžný, v ostatnom sa pridrižava vyjadrenia vedľajšieho účastníka 1/. Súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a zistil tento skutkový stav:

Zo zmluvy č. A4663608 uzavretej medzi účastníkmi dňa 29.10.2009, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky je zrejmé, že žalobca vypožičal žalovanému 1 ks SIM karty, ktorá mu umožnila využívať telekomunikačné služby, ktoré žalobca poskytuje. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX.

Zo zmluvy č. A4764058 uzavretej medzi účastníkmi dňa 7.2.2009, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky je zrejmé, že žalobca vypožičal žalovanému 1 ks SIM karty, ktorá mu umožnila využívať telekomunikačné služby, ktoré žalobca poskytuje. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo Q..

Zo zmluvy č. A5421092 A.ej medzi účastníkmi dňa 29.12.2010, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky je zrejmé, že žalobca vypožičal žalovanému 1 ks SIM karty, ktorá mu umožnila využívať telekomunikačné služby, ktoré žalobca poskytuje. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo J..

Žalobca pri uzavretí dodatkov k Zmluvám odpredal žalovanému 3 ks mobilného telefónu / telekomunikačné zariadenie a to 2 ks Sony Ericsson W205 a 1 ks Nokia 2330.

Z pokusu o pokonávku zo dňa 17.5.2012 je zrejmé, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky za poskytnuté elektronické komunikačné služby za obdobie 2012/01 v sume 6,14 eura, 2012/02 v sume 9 eur a 2012/03 v sume 11,94 eura, spolu so zmluvnou pokutou v sume 554,06 eura, ktorú žiadal uhradiť najneskôr do 31.5.2012.

Žalovaný na pokus o pokonávku zo dňa 17.5.2012 reagoval úplnou úhradou pohľadávky za poskytnuté služby a čiastočnou úhradou zmluvnej pokuty v sume 8,92 eura.

V predmetnej veci si už žalobca neuplatňuje nárok titulom zmluvnej pokuty, uvedomujúc si zákonnú prekážku podľa § 53a OZ, ktorú predstavujú právoplatné rozsudky vo vzťahu k žalobcom formulovaným ustanoveniam o zmluvnej pokute v dodatkoch k zmluve o pripojení, ktoré sú postihnuté absolútnou neplatnosťou ako neprijateľné zmluvné podmienky. Z uvedených dôvodov si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody, pričom škodu vyčíslil ako rozdiel medzi trhovou cenou a poskytnutou zľavnenou cenou mobilného zariadenia.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa čl. 6 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1.1.2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v článku 7 ods. 1

ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu

nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom.

Žalobca svoj nárok na zaplatenie sumy 187,08 eura uplatňuje vo výške škody, ktorá mu podľa neho preukázateľne vznikla. Citované zákonné ustanovenie upravuje všeobecnú zodpovednosť za škodu, ktorá má subjektívny charakter a jej predpokladom je okrem existencie protiprávneho úkonu, vzniku škody, príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a škodou tiež aj zavinenie, ktoré sa predpokladá. Škodca sa však môže vyviniť, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého

úsilia, ktoré bolo možné od neho objektívne požadovať. Nárok na náhradu škody podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka je teda opodstatnený iba vtedy, ak sa preukáže, že škodca konal v rozpore s uloženou právnou povinnosťou a v dôsledku takéhoto porušenia vznikla škoda, ktorú zavinil. Súd zameral dokazovanie na preukázanie jednotlivých predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu a dospel k záveru, že ak by aj súd posudzoval nárok žalobcu z titulu náhrady škody, existencia týchto predpokladov jednoznačne nebola preukázaná. Súd má za to, že samotné uzatvorenie kúpnej zmluvy, podľa ktorej si účastníci platne dohodli akciovú cenu ako kúpnu cenu, nemôže spôsobiť žalobcovi žiadnu škodu, lebo takýto predaj a takto dohodnutá kúpna cena sa neprieči žiadnej norme a takýmto postupom nie je porušená žiadna povinnosť zo strany žalovaného ako prvý predpoklad zodpovednosti za škodu. Poskytnutie zľavneného mobilného zariadenia predstavuje akurát súčasť obchodnej stratégie a politiky žalobcu. Žalobca sa sám dopustil protiprávneho konania tým, že konal v rozpore s § 4 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z. tretia veta, podľa ktorej predávajúci nesmie viazať predaj výrobkov alebo poskytovať služby (ďalej len viazanie predaja) na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie služby. Podľa § 4 ods. 3 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z. z. za viazanie predaja sa nepovažuje, ak predávajúci predáva tieto výrobky aj samostatne. Podľa názoru súdu však žalobca iba vytvára zdanie, že predáva mobilné telefóny samostatne, aby obišiel zákaz viazaného predaja a poskytovania služieb, čo predstavuje svojou podstatou nekalú obchodnú praktiku. Súd je toho názoru, že náhrada škody nemôže znamenať rozdiel medzi predajnou cenou telefónu a skutočnou cenou. V čom spočíva v zmysle zákonných ustanovení náhrada škody, mal žalobca jasne uviesť, vymedziť. Tvrdenie žalobcu, že škodu predstavuje poskytnutá zľava na mobilný telefón, nemôže obstať ani z hľadiska skúmania príčinnej súvislosti ako predpokladu zodpovednosti za škodu, nakoľko zľavu poskytol žalobca dobrovoľne ešte pred konaním žalovaného. K poskytnutiu zľavneného mobilného telefónu (škode) by tak došlo ešte pred protiprávnym konaním žalovaného, a preto nemožno tvrdiť, že nebyť takéhoto konania žalovaného, nedošlo by ani ku škode u žalobcu.

Súd mal však za preukázané, že v predmetnej veci si žalobca evidentne uplatnil nárok zo zmluvnej pokuty obsiahnutý v dodatkoch k zmluvám. Žalobca svoj nárok síce požaduje titulom náhrady škody, avšak v tomto prípade súd má za to, že ide o žalobu žalobcu o plnenie zo zmluvy (§ 80 písm. b/ O.s.p.). Právo na náhradu škody je právom z porušenia práva a predpoklady zodpovednostného vzťahu sú iné ako v prípade plnenia zo zmluvy. Žalobca sa sám v rámci svojej obchodnej politiky rozhodol, že mobilné telefóny odpredá žalovanému za kúpnu cenu spolu 19 eur zaplatenú na základe kúpnych zmlúv. Skutočnosť, že žalovaný používal výhody paušálneho vzťahu je rovnako bezvýznamná. Žalobca sumu 187,08 eura požaduje ako náhradu škody, pričom v skutočnosti naďalej požaduje zmluvnú pokutu, len ju modifikuje na výšku rozdielu medzi trhovou a akciovou cenou telefónov. Škoda na strane žalobcu nemôže predstavovať rozdiel medzi akciovou a trhovou cenou mobilného telefónu. V takomto prípade by išlo opäť len o paušalizovanú náhradu škody, teda len o modifikovanú zmluvnú pokutu, lebo by nijakým spôsobom nebolo zohľadnené, v akom rozsahu spotrebiteľ svoje záväzky porušil a škoda by predstavovala stále tú istú sumu. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aká skutočná škoda mu vznikla. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť.

Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania medzi žalobcom, žalovaným a vedľajším účastníkom 1/ na strane žalovaného súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovaný mal plný úspech vo veci, avšak náhradu trov konania si neuplatnil, preto mu súd trovy konania nepriznal. Súd priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi 1/, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia z hodnoty 187,08 eura a to za 2 právne úkony po 18,26 eura (prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie zo dňa 11.12.2013) a 2x režijný paušál po 7,81 eura, spolu trovy konania vo výške 52,14 eura.

Povinnosť žalobcu prisúdené trovy konania zaplatiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka vyplýva z ustanovenia § 149 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v troch vyhotoveniach na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodných skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.